

APROBAT

Ministerul Sănătății
al Republicii Moldova
Ministru Mircea BUGA

APROBAT
Senatul Universității de Stat de Medicină
și Farmacie „Nicolae Testemițanu”
din Republica Moldova
nr. 3 din
Rector

APROBAT

Ministerul Educației
al Republicii Moldova
Ministru Maia SANDU

INREGISTRAT
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova

nr. 5836 din 8 octombrie 2015

CARTA

**UNIVERSITĂȚII DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU” DIN REPUBLICA MOLDOVA**

Chișinău, 2015

Capitolul I. **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Statutul Instituției

- (1) Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova (în continuare Universitate) este o instituție publică de învățământ superior, dispune de bilanț contabil, are conturi bancare proprii, inclusiv în valută străină, are antet și ștampilă cu Stema de Stat, care, conform Hotărârilor Guvernului Republicii Moldova nr.363 din 25.07.1991 și nr.705 din 18.12.1996, este succesoarea Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, fondat în anul 1945.
- (2) Denumirea prescurtată a Universității este USMF „Nicolae Testemițanu”.
- (3) Fondatorul Universității este Ministerul Sănătății.
- (4) Sediul central al Universității se află pe adresa: bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, 165, mun.Chișinău.
- (5) Universitatea are emblemă, sigiliu, drapel și imn aprobate de Senat.
- (6) Zilele Universității se sărbătoresc anual în a treia săptămână a lunii octombrie.
- (7) Procesul de studii în Universitate este laic, refractar la discriminarea ideologico-partinică, politică, rasială, de sex, națională.
- (8) Universitatea este o instituție depolitizată, în spațiile Universității fiind interzise activitățile de propagandă politică și crearea filialelor partidelor politice.

Articolul 2. Baza legală și normativă de activitate

- (1) Universitatea activează în baza Constituției Republicii Moldova, Codului Educației al Republicii Moldova și altor acte legislative și normative.
- (2) Universitatea activează în baza tratatelor și pactelor internaționale la care Republica Moldova este parte, cum ar fi: „Declarația de la Lima privind libertatea Academică și autonomia Instituțiilor de Învățământ Superior” (1988), „Marea Cartă a Universităților Europene” (1988), Declarația de la Bologna (1999), altor tratate internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și în baza prezentei Carte.

Articolul 3. Misiunea Universității

Misiunea Universității este:

- a) crearea, păstrarea și diseminarea cunoașterii la cel mai înalt nivel de excelență;
- b) formarea specialiștilor de înaltă calificare competitivi pe piața națională și internațională a muncii;
- c) dezvoltarea cercetării științifice în conformitate cu standardele naționale și internaționale, inclusiv în colaborare cu instituțiile din țară și de peste hotare;
- d) asigurarea prestării serviciilor medicale și farmaceutice calificate;
- e) crearea oportunităților de formare profesională pe parcursul întregii vieți;
- f) păstrarea, dezvoltarea și promovarea valorilor naționale cultural-istorice în contextul diversității culturale.

Articolul 4. Idealul procesului educațional

Idealul procesului de instruire, desfășurat în Universitate, constă în formarea personalității cu spirit de inițiativă, capacități de autodezvoltare, care posedă nu numai un sistem de cunoștințe și competențe profesionale necesare pentru exercitarea funcției de medic și farmacist, dar și un cerc vast de cunoștințe și competențe care îi asigură independența de opinie și acțiune, deschiderea pentru dialog intercultural și interprofesional în contextul valorilor medicinei și farmaciei autohtone și dezvoltării lor de perspectivă.

Articolul 5. Principiile academice

Activitatea de instruire în Universitate se bazează pe următoarele principii:

- a) principiul echității – accesul la studii fără discriminare;
- b) principiul calității – raportarea activităților de instruire la standardele naționale și internaționale;

- c) principiul relevanței – instruirea corespunde nevoilor de dezvoltare personală și social-economice;
- d) principiul centrării educației pe activitatea profesională;
- e) principiul libertății de gândire și al independenței față de ideologii, dogme religioase și doctrine politice;
- f) principiul respectării dreptului la opinie al studentului (rezidentului, secundarului clinic, masterandului, doctorandului) ca beneficiar direct al procesului de instruire;
- g) principiul incluziunii sociale;
- h) principiul asigurării egalității;
- i) principiul recunoașterii și garantării drepturilor studenților aparținând minorităților naționale;
- j) principiul unității și integralității spațiului educațional;
- k) principiul eficienței manageriale și financiare;
- l) principiul descentralizării și autonomiei universitare;
- m) principiul răspunderii publice de performanțele universitare;
- n) principiul transparenței activității didactice;
- o) principiul participării și responsabilității comunității academice;
- p) principiul susținerii și promovării personalului didactic;
- q) principiul procesului de studii laic;
- r) principiul depolitizării activității Universității – interzicerea activităților de propagandă politică și de creare a filialelor partidelor politice.

Articolul 6. Obiectivele Universității

Universitatea are următoarele obiective:

- a) organizarea învățământului superior medical și farmaceutic modern, flexibil, în corespundere cu standardele naționale și internaționale acceptate, inclusiv cu cerințele Declarației de la Bologna;
- b) formarea specialiștilor medici și farmaciști multilateral dezvoltați, înzestrați cu principii morale decente, cunoștințe și deprinderi practice indispensabile pentru exercitarea calificată, competentă și responsabilă a obligațiilor profesionale;
- c) selectarea, orientarea și pregătirea studenților și a absolvenților pentru activitatea practică, de cercetare și didactică;
- d) instruirea cetățenilor din alte țări, în tradițiile școlii medicale naționale ajustate la cerințele de formare a specialiștilor din țările de origine;
- e) dezvoltarea calificării profesionale, pedagogice, bioetice, deontologice și științifice prin educație continuă;
- f) promovarea și dezvoltarea cercetărilor științifice, motivarea membrilor comunității universitare pentru participare la acțiunile științifice naționale și internaționale;
- g) implementarea rezultatelor cercetărilor științifice și a realizărilor mondiale avansate în domeniul medicinei și farmaciei, în scopul dezvoltării continue a calității serviciilor de sănătate;
- h) popularizarea și implementarea realizărilor în domeniul medicinei și farmaciei, propagarea cunoștințelor sanitaro-igienice în rândul populației;
- i) integrarea personalului științifico-didactic al clinicilor universitare în acordarea asistenței medicale și farmaceutice, metodice și consultative calificate în cadrul instituțiilor medico-sanitare;
- j) prestarea serviciilor medicale, farmaceutice și altor tipuri de servicii;
- k) asigurarea necesităților sociale de bază ale studenților;
- l) creșterea volumului de investiții bugetare și extrabugetare, inclusiv de peste hotare, implementarea tehnologiilor moderne în procesul de instruire și evaluare a cunoștințelor;
- m) promovarea și dezvoltarea cooperării interuniversitare cu instituții similare și centre medicale din alte țări, precum și a mobilității academice și profesionale;
- n) promovarea culturii și valorilor naționale și universale;
- o) cultivarea tradiției gândirii libere și a democrației academice în spiritul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a principiului supremației legii.

Articolul 7. Autonomia universitară

- (1) Universitatea activează în condiții de autonomie universitară și libertate academică, într-un spațiu propriu, cu buget propriu în conformitate cu legislația în vigoare.
- (2) Autonomia universitară constă în dreptul comunității universitare de organizare și autogestiune, de exercitare a libertăților academice fără niciun fel de ingerințe ideologice, politice sau religioase, de asumare a unui ansamblu de competențe și obligații în concordanță cu politicile și strategiile naționale ale dezvoltării învățământului superior.
- (3) Libertatea academică reprezintă dreptul de gândire și exprimare neîngrădită, în virtutea căruia membrii comunității universitare dobândesc, dezvoltă și transmit cunoștințe prin intermediul predării, dezbaterii, cercetării, lecturii și scrisului.
- (4) Autonomia universitară vizează domeniile conducerii, structurării și funcționării instituției, activității didactice și de cercetare științifică, administrării și finanțării și constă, în principal, în:
  - a) organizarea, desfășurarea și perfecționarea procesului de învățământ și de cercetare științifică;
  - b) stabilirea programelor și capacității ofertei instituționale;
  - c) elaborarea planurilor de studii și a programelor analitice în conformitate cu standardele educaționale de stat;
  - d) organizarea admiterii candidaților la studii, ținând cont de profilul Universității;
  - e) selectarea și promovarea personalului didactic, științifico-didactic și științific, precum și a altor categorii de personal;
  - f) stabilirea criteriilor de evaluare a activității didactice și de cercetare științifică;
  - g) conferirea titlurilor științifico-didactice;
  - h) eligibilitatea tuturor organelor de conducere, prin vot secret;
  - i) stabilirea structurii interne, gestionarea patrimoniului și dezvoltarea Universității;
  - j) soluționarea problemelor sociale ale studenților și personalului;
  - k) asigurarea ordinii și disciplinei în spațiul universitar;
  - l) stabilirea relațiilor de colaborare cu diverse instituții de învățământ și științifice, centre și organizații din țară și din străinătate.
  - m) constituirea uniunii de persoane juridice și asociații profesionale conform legii;
  - n) crearea unităților și subdiviziunilor de cercetare-inovare, dezvoltare, proiectare, prestări de servicii și activități de producție.
- (5) Autonomia financiară ca parte componentă a autonomiei universitare se realizează prin:
  - a) administrarea resurselor financiare prin conturi bancare, inclusiv a transferurilor de la bugetul de stat;
  - a) utilizarea resurselor disponibile pentru desfășurarea activității statutare, conform propriilor decizii;
  - b) acumularea veniturilor proprii din taxe, servicii prestate, lucrări executate și din alte activități specifice, conform nomenclatorului de servicii prestate aprobat de Guvern;
  - c) gestionarea mijloacelor financiare din diverse surse și a patrimoniului în conformitate cu planul de dezvoltare instituțională;
  - d) plasarea la depozit bancar a soldului de mijloace disponibil în contul bancar, realizat supradeviz, cu excepția granturilor externe;
  - e) stabilirea cuantumului taxelor de studii, de cazare în cămine, conform metodologiei aprobate de Guvern, precum și pentru serviciile prestate, și lucrările executate contra plată coordonate cu fondatorul;
  - f) acordarea burselor de studii și de cercetare;
  - g) identificarea surselor suplimentare de venituri;
  - h) atragerea resurselor financiare prin participarea la proiecte de cercetare, investiționale, în baza cooperării cu diverși parteneri naționali și internaționali, inclusiv parteneriatul public privat.
- (6) Autonomia financiară se corelează cu principiile responsabilității publice pentru calitatea întregii activități de formare profesională, de cercetare științifică și de prestare a serviciilor pe care le desfășoară Universitatea cu gestionarea eficientă a mijloacelor bănești și a patrimoniului statului.

Articolul 8. Comunitatea universitară

- (1) Totalitatea personalului, care desfășoară activitate didactică, de cercetare științifică, administrativă și de suport, precum și a celui care studiază în Universitate, formează comunitatea universitară.
- (2) Personalitățile din Republica Moldova și din străinătate, care dețin titluri onorifice acordate de Universitate, sunt considerate ca aparținând comunității universitare, fără a avea însă prerogative și competențe decizionale sau drepturi electiv.
- (3) Drepturile și obligațiile comunității universitare sunt stipulate în prezenta Cartă, în Regulamentul intern, Codul Moral și în alte acte interne aprobate de către Senat, precum și în atribuțiile de funcție aprobate de Rector.
- (4) Comunitatea universitară este obligată să păstreze și să dezvolte bunele tradiții de devotament ale sănătății omului, să susțină prestigiul Universității, să păstreze și să contribuie la sporirea și consolidarea patrimoniului Universității.
- (5) Comunitatea universitară protejează în toate circumstanțele libertatea fiecărui membru al ei de a produce, transmite și însuși cunoștințe, fără discriminări și represalii de orice gen, libertatea de gândire, de conștiință, de exprimare, de asociere în condițiile legii.
- (6) Membrii comunității universitare colaborează la realizarea misiunii și a obiectivelor strategice ale Universității, precum și la promovarea identității și prestigiului Universității.

Articolul 9. Spațiul universitar

- (1) Totalitatea imobilelor: blocuri de studii, clinici, spitale, centre, cămine, clădiri, edificii, încăperi de orice natură și cu orice destinație, terenuri, instalații inginerești, biblioteci, săli de lectură, laboratoare, cantine, farmacii, ateliere, săli sportive, baze pentru activități recreative folosite de Universitate, constituie spațiul universitar, indiferent de titlul juridic sub care acestea funcționează.
- (2) În spațiul universitar se asigură protecția împotriva persoanei sau grupului de persoane care afectează demnitatea umană și profesională a membrului comunității universitare sau care împiedică exercitarea drepturilor și obligațiilor sale.

Articolul 10. Responsabilitatea publică a Universității

- (1) Responsabilitatea publică a Universității constă în:
  - a) respectarea legislației în vigoare, Cartei universitare și politicilor naționale în domeniul învățământului superior și al cercetărilor științifice;
  - b) aplicarea și respectarea reglementărilor în vigoare referitor la asigurarea și evaluarea calității în învățământul superior, postuniversitar și a cercetărilor științifice;
  - c) asigurarea eficienței manageriale și a eficienței utilizării resurselor;
  - d) asigurarea transparenței proceselor decizionale și activităților desfășurate;
  - e) respectarea libertății academice și drepturilor membrilor comunității universitare și beneficiarilor de instruire;
  - f) respectarea politicilor de echitate și etică universitară.
- (2) Rectorul și președintele Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională sunt responsabili de asigurarea respectării obligațiilor ce derivă din principiul de responsabilitate publică.

Articolul 11. Drepturile Universității

Universitatea este în drept să-și stabilească structura, activitățile didactice, domeniile de cercetare științifică, modalitatea de administrare, sursele de finanțare, altele decât cele aferente planului de stat de pregătire a cadrelor de specialitate și activității de cercetare științifică, în condițiile legii și a Cartei universitare.

Capitolul II. ORGANELE DE CONDUCERE

Articolul 12. Structura organizatorică de administrare a Universității

Organele de conducere ale Universității sunt:

- b) Senatul;
- c) Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională;
- d) Consiliul Științific;
- e) Consiliul de Administrație;
- f) Rectorul;
- g) Consiliul Facultății.

Articolul 13. Senatul

- (1) Senatul Universității reprezintă organul colectiv suprem de conducere al Universității, format din personal științifico-didactic și nedidactic, ales prin votul secret al corpului profesoral-didactic al facultăților, departamentelor, centrelor, din studenți și medici rezidenți, aleși de formațiunile academice și asociațiile studenților și rezidenților, din reprezentanți ai organelor sindicale, în conformitate cu regulamentul aprobat în modul stabilit.
- (2) Senatul are următoarele competențe și atribuții de bază:
  - a) asigură respectarea principiului libertății academice și al autonomiei universitare;
  - b) aprobă Carta universitară;
  - c) aprobă planul de dezvoltare strategică instituțională;
  - d) aprobă bugetul Universității;
  - e) aprobă metodologiile și regulamentele de organizare a activităților universitare, programelor academice și de cercetare;
  - f) aprobă structura organizatorică și funcțională a Universității;
  - g) aprobă regulamentul privind modul de alegere a rectorului, în baza regulamentului-cadru aprobat de Ministerul Educației;
  - h) confirmă, fără drept de modificare, lista membrilor Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională;
  - i) acordă titlurile onorifice „Doctor Honoris Causa”, „Profesor Asociat”, „Visiting Professor”;
  - j) examinează și ia decizii referitor la: dezvoltarea și consolidarea patrimoniului Universității, inițierea și închiderea programelor de studii, metodologia de salarizare și stimulare a personalului, activitățile de antreprenariat, parteneriatele public-private și cooperarea cu mediul de afaceri, angajarea în consorții și fuzionarea cu alte instituții de învățământ superior.
- (3) Senatul are în componența sa 51 de persoane, inclusiv 1/4 sunt reprezentanți ai studenților și medicilor rezidenți.
- (4) Reprezentanții cadrelor didactice și științifice în Senat sunt aleși la adunarea generală a corpului științifico-didactic al facultăților prin vot direct și secret, iar reprezentanții subdiviziunilor administrative, studenților și medicilor rezidenți sunt aleși în modul stabilit de regulamentul instituțional. Din oficiu membri ai Senatului sunt rectorul, prorectorii și decanii.
- (5) Durata mandatului Senatului este de 5 ani, sincronizată cu durata mandatului rectorului, iar durata mandatului membrilor Senatului studenți și medici rezidenți este de un an, cu posibilitatea reînnoirii mandatului.
- (6) Senatul este condus de rectorul Universității, iar secretarul Senatului este ales de către Senat.
- (7) Ședințele Senatului sunt deliberative în cazul prezenței a cel puțin 2/3 din numărul total de membri.
- (8) Senatul adoptă decizii prin vot deschis cu majoritatea simplă de voturi, iar deciziile cu privire la concurs se iau prin vot secret.
- (9) Deciziile Senatului cu caracter administrativ, economic și financiar se confirmă prin ordinul Rectorului.

Articolul 14. Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională

- (1) Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională are următoarele competențe și atribuții:
  - a) coordonează elaborarea Planului de dezvoltare strategică instituțională, care cuprinde viziunea, misiunea, strategia de dezvoltare a Universității și acțiunile principale pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, și îl prezintă Senatului pentru aprobare;
  - b) monitorizează, evaluează eficiența utilizării resurselor financiare și prezintă Senatului pentru aprobare proiectul bugetului Universității;
  - c) aprobă contractul-tip de studii și cuantumul taxelor de studii;
  - d) asigură managementul instituțional privind drepturile de proprietate intelectuală și de transfer tehnologic;
  - e) ia decizii, cu avizul favorabil al Senatului, privind dezvoltarea și consolidarea patrimoniului Universității (cu cel puțin 2/3 din numărul voturilor membrilor), inițierea și închiderea programelor de studii (cu cel puțin 2/3 din numărul voturilor membrilor), metodologia de salarizare și stimulare a personalului, activitățile de antreprenoriat, parteneriatele public-private, cooperarea cu mediul de afaceri, angajarea în consorții și fuzionarea cu alte instituții de învățământ superior;
  - f) organizează și desfășoară alegerile pentru postul de rector în conformitate cu regulamentul de organizare și desfășurare a alegerilor aprobat în modul stabilit.
- (2) Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională se constituie din nouă membri, după cum urmează:
  - a) trei membri desemnați respectiv de către Ministerul Educației, Ministerul Finanțelor și Ministerul Sănătății, nefiind salariați ai acestora;
  - b) doi membri din rândul cadrelor didactice titulare care nu dețin funcții de conducere și nu sunt membri ai Senatului, selectați prin vot secret de adunarea generală a membrilor consiliilor facultăților și a reprezentanților studenților din Senat și din consiliile facultăților;
  - c) doi membri delegați din partea Senatului care sunt experți externi și nu au calitatea de titulari ai Universității;
  - d) rectorul;
  - e) prorectorul responsabil de probleme financiare.
- (3) Membrii Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională se desemnează pentru un mandat de 5 ani.
- (4) Președintele Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională este ales de membrii acestuia. Angajații instituției nu pot fi aleși în funcția de președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională.
- (5) Componenta Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională trebuie să includă economiști și juriști. Persoana desemnată de Ministerul Finanțelor trebuie să dețină competențe specifice privind monitorizarea și auditarea financiară.
- (6) La constituirea Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională se respectă principiul egalității de gen.
- (7) Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională se întrunește cel puțin o dată în trimestru sau ori de câte ori este necesar, la inițiativa președintelui sau a cel puțin 1/3 din numărul membrilor.
- (8) Membrii Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională desemnați de Universitate beneficiază de o indemnizație lunară, cu excepția rectorului și a prorectorului. Indemnizația respectivă se plătește din bugetul Universității pentru membrii desemnați de aceasta, iar pentru membrii desemnați de fondator și de ministerele de resort – din bugetul fondatorului. Cuantumul indemnizației constituie un salariu mediu pe economie pentru membri și două salarii medii pe economie pentru președintele Consiliului.
- (9) Membrii Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională poartă răspundere pentru deciziile luate, în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 15. Consiliul Științific

- (1) Consiliul Științific este un organ colegial care examinează problemele curente de ordin științifico-didactic.
- (2) Atribuțiile de bază ale Consiliului Științific sunt:
  - a) elaborarea strategiei de cercetare a instituției de învățământ superior, a consorțiului și a parteneriatelor;
  - b) elaborarea regulamentului de organizare și desfășurare a programelor de studii de doctorat, pe care îl supune aprobării de către Senat sau de organul echivalent al consorțiilor ori parteneriatelor;
  - c) aprobarea deciziilor privind înființarea și desființarea școlilor doctorale din cadrul instituției ori parteneriatului;
  - d) selectarea conducătorilor de doctorat pentru activitate în școala doctorală;
  - e) coordonarea parteneriatului potrivit contractului de parteneriat;
  - f) alte atribuții specifice, stabilite prin regulamentul de organizare și desfășurare a programelor de studii de doctorat.
- (3) Organizarea și desfășurarea activității Consiliului științific este prevăzută în Regulamentul aprobat de Senat.

Articolul 16. Consiliul de Administrație

- (1) Consiliul de Administrație este un organ colegial care examinează probleme de ordin economic, financiar și administrativ.
- (2) În componența Consiliului de Administrație se includ: rectorul, prorectorii, decanii, secretarul Senatului, contabilul-șef, economistul-șef, șefii departamentelor resurse umane, juridic, administrarea patrimoniului, comunicare și relații publice, directorul campusului studentesc, președintele comitetului sindical al colaboratorilor, președintele Asociației studenților și rezidenților din medicină.
- (3) Președinte al Consiliului de Administrație este Rectorul.
- (4) Ședințele Consiliului de Administrație se desfășoară la necesitate.
- (5) Atribuțiile de bază ale Consiliului de Administrație sunt:
  - a) coordonează și asigură administrarea operativă a Universității;
  - b) înaintează Senatului propuneri de înființare sau desființare a subdiviziunilor universitare;
  - c) aprobă transferul studenților de la o facultate la alta, de la alte universități de stat, transferul rezidenților de la o specializare la alta, cu respectarea Regulamentelor în vigoare;
  - d) asigură executarea deciziilor Senatului și Consiliului Științific în domeniul de administrare și finanțare;
  - e) examinează chestiunile privind activitatea serviciilor administrative și gospodărești;
  - f) aprobă devizul anual de venituri și cheltuieli, darea de seamă contabilă despre venituri și pierderi;
  - g) examinează și propune măsurile necesare pentru optimizarea cheltuielilor, economia resurselor și obținerea de noi surse financiare;
  - h) aprobă reducerea sau scutirea de taxă pentru studii și plată pentru locațiune;
  - i) aprobă scutirea de taxa pentru studii a copiilor salariaților titulari ai Universității;
  - j) aprobă menționarea salariaților și beneficiarilor de instruire cu distincții și premii pentru succese în activitate;
  - k) examinează și aprobă premiarea salariaților, autorilor de manuale, monografii, materiale didactice;
  - l) întreprinde măsuri pentru asigurarea securității și integrității patrimoniului universitar;
  - m) asigură desfășurarea construcțiilor capitale și a reparațiilor curente ale patrimoniului Universității;
  - n) asigură desfășurarea procesului didactico-științific, de trai și activitate a salariaților Universității și beneficiarilor de instruire.
- (6) Organizarea și desfășurarea activității Consiliului de Administrație este prevăzută în Regulamentul aprobat de Senat.

Articolul 17. Rectorul

- (1) Rectorul asigură conducerea operativă a Universității, asistat de prorectori și de Consiliul de Administrație.
- (2) Rectorul este executorul de buget al Universității.
- (3) Rectorul se alege de către adunarea generală a cadrelor didactice și științifice titulare și a reprezentanților studenților din senat și din consiliile facultăților, cu votul majorității membrilor, în corespundere cu prevederile regulamentului aprobat la nivel de Universitate și activează până la expirarea contractului individual de muncă, încheiat cu Ministerul Sănătății.
- (4) Atribuțiile de bază ale Rectorului sunt:
  - a) efectuează conducerea generală a activității Universității, emite ordine și dispoziții de reglementare a acestei activități;
  - b) asigură conducerea operativă a Universității împreună cu Consiliul de Administrație;
  - c) asigură elaborarea și perfectarea documentației necesare pentru activitatea Universității;
  - d) organizează activitatea tuturor subdiviziunilor universitare;
  - e) reprezintă Universitatea în toate organele, organizațiile și instituțiile statale și nestatale, în relațiile interuniversitare naționale și internaționale și în relații cu persoane fizice și juridice;
  - f) dirijează și controlează utilizarea fondurilor provenite de la buget și din veniturile Universității, deschide conturi în instituțiile bancare, încheie contracte, eliberează procuri etc.;
  - g) prezidează ședințele Senatului și Consiliului de Administrație și asigură îndeplinirea deciziilor adoptate;
  - h) informează Senatul despre activitatea Consiliului de Administrație și Consiliului Științific;
  - i) numește și eliberează în/din funcție personalul universitar;
  - j) efectuează înmatricularea, exmatricularea, transferul și restabilirea la studii a beneficiarilor de instruire;
  - k) solicită Senatului atribuirea împuternicirilor speciale pentru soluționarea unor probleme concrete;
  - l) asigură accesul liber al membrilor comunității universitare la stenogramele ședințelor Senatului, precum și la alte materiale ce țin de activitatea Universității;
  - m) împuternicește un prorector cu suplinirea funcțiilor în absența sa;
  - n) aprobă atribuțiile de funcție ale personalului Universității;
  - k) conferă, în numele Senatului, titlurile onorifice de „Doctor Honoris Causa”, „Profesor Asociat” și „Visiting Professor”;
  - o) analizează permanent starea și nivelul tehnico-material al Universității, înaintând ministerelor și organelor guvernamentale propuneri întru dezvoltarea continuă a bazei tehnico-materiale;
  - p) stimulează material și moral activitatea personalului universitar, aplică sancțiuni disciplinare, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
  - q) prezintă anual Senatului, Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională și fondatorului raportul privind activitatea Universității, care se publică pe pagina web oficială a instituției.

Articolul 18. Consiliul Facultății

- (1) Consiliul Facultății reprezintă un organ colegial, care organizează, coordonează și asigură desfășurarea procesului didactico-științific la nivel de facultate.
- (2) Atribuțiile de bază ale Consiliului Facultății sunt:
  - a) sintetizează propunerile și inițiativele catedrelor, stabilește strategia și direcțiile de dezvoltare ale facultății, examinează și prezintă spre aprobare Senatului planul de învățământ, avizează programele analitice ale catedrelor, ale stagiilor clinice și practicii de producere;
  - b) analizează și soluționează probleme de fond ale procesului de învățământ la facultate, cum ar fi calitatea procesului instructiv-educativ, rezultatele pregătirii generale și

- profesionale ale studenților, rezultatele sesiunilor de examene și colocvii, ale practicii clinice, transferul studenților dintr-o grupă în alta sau între serii;
- c) numește comisii de activitate și stabilește obiectivele și componența acestora;
  - d) aprobă temele și planurile de cercetări științifice și de educație continuă a cadrelor științifico-didactice;
  - e) analizează desfășurarea cercetărilor științifice în subdiviziunile facultății;
  - f) analizează activitatea de cercetare științifică a studenților;
  - g) înaintează Senatului propuneri privind utilizarea patrimoniului facultății;
  - h) examinează, la propunerea decanului, materialele privind aplicarea sancțiunilor disciplinare membrilor facultății care au încălcat prevederile regulamentelor universitare și le înaintează rectorului spre aprobare;
  - i) aprobă rapoartele de activitate a decanului.
- (3) Organizarea și desfășurarea activității Consiliului Facultății este prevăzută în Regulamentul aprobat de Senat.

Articolul 19. Cooperarea organelor de conducere cu sindicatele și organizațiile studențești legal constituite

- (1) Organele de conducere ale Universității își exercită funcțiile manageriale în parteneriat cu organizațiile sindicale liber alese ale salariaților și studenților Universității.
- (2) Organizațiile sindicale și studențești legal constituite au reprezentanți în organele de conducere ale Universității la toate nivelurile și participă la examinarea tuturor chestiunilor și la luarea deciziilor; propun pentru dezbateri și soluționare probleme specifice privind protecția socială, profesională și morală a membrilor comunității universitare.
- (3) Anual conținutul colaborării dintre organele de conducere și organul sindical al Universității sunt incluse în contractul colectiv de muncă.
- (4) Organizațiile studențești participă activ în discuțiile cu privire la elaborarea și implementarea reformelor curriculare, informează și mobilizează studenții la atingerea unor performanțe în studii, cercetare și formarea profesională.
- (5) Participarea studenților la evaluarea competențelor profesionale ale personalului științifico-didactic în cadrul asigurării calității procesului de instruire este obligatorie.
- (6) Sindicatele și organizațiile studențești au acces liber la procesul de elaborare a proiectelor de dezvoltare strategică a Universității, participă în procesul de luare a deciziilor.

Capitolul III. RESURSELE UMANE ALE UNIVERSITĂȚII

Articolul 20. Categoriile de personal

- (1) Personalul Universității se constituie din:
  - a) personal științifico-didactic: lector universitar, conferențiar universitar, profesor universitar;
  - b) personal științific: cercetător științific, cercetător științific superior, cercetător științific coordonator, cercetător științific principal;
  - c) personal didactic: asistent universitar;
  - d) personal didactic auxiliar;
  - e) alte categorii de personal.
- (2) Personalului Universității i se garantează dreptul la libertate academică în conformitate cu prevederile prezentei Carte.
- (3) Protecția drepturilor salariaților, precum și a drepturilor de proprietate intelectuală asupra rezultatelor creației științifice este garantată și se asigură în conformitate cu prevederile Regulamentului aprobat și cu legislația în vigoare.
- (4) Titlurile științifico-didactice de conferențiar universitar și de profesor universitar se conferă de către Senat și se confirmă de către autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice.
- (5) Personalul științifico-didactic și științific are dreptul de a publica studii, articole și volume, de a candida la obținerea de granturi naționale și internaționale, fără restricții ale libertății academice.

Articolul 21. Ocuparea funcțiilor

- (1) Funcțiile de conducere (decan, șef subdiviziune didactică), științifico-didactice, didactice, și științifice în Universitate se ocupă prin concurs, în conformitate cu regulamentele aprobate în modul stabilit.
- (2) Angajarea prin cumul a personalului didactic, științifico-didactic și științific se realizează în baza echivalării funcțiilor, după cum urmează:
  - a) funcția de cercetător științific se echivalează cu funcția de asistent universitar și viceversa;
  - b) funcția de cercetător științific superior se echivalează cu funcția de lector universitar și viceversa;
  - c) funcția de cercetător științific coordonator se echivalează cu funcția de conferențiar universitar și viceversa;
  - d) funcția de cercetător științific principal se echivalează cu funcția de profesor universitar și viceversa.
- (3) Cerințele minime de calificare pentru ocuparea funcțiilor didactice sunt deținerea unei calificări de cel puțin nivelul 7 ISCED – studii superioare de master.
- (4) Pentru ocuparea unei funcții științifico-didactice în Universitate este necesară deținerea unei calificări de nivelul 8 ISCED – studii superioare de doctorat.
- (5) În Universitate cel puțin 1/2 din funcțiile științifico-didactice trebuie să fie ocupate de cadre didactice titulare.
- (6) Pentru ocuparea funcțiilor didactice, absolvenții programelor de studii superioare vor urma obligatoriu modulul psihopedagogic corespunzător unui număr de 60 de credite de studii transferabile.
- (7) Cenzul de vârstă pentru posturile de conducere și cadrul profesoral-didactic este de 70 de ani, iar pentru academicieni și membri-corespondenți ai AȘM este de 75 de ani.
- (8) După expirarea termenului, stabilit conform cenzului de vârstă, personalul profesoral-didactic poate continua activitatea, în conformitate cu necesitățile subdiviziunilor, prin contract individual de muncă pe o durată determinată.
- (9) Profesorii universitari, care au avut contribuții remarcabile în domeniul în care și-au desfășurat activitatea profesională, pot fi numiți în funcție de profesor consultant, conform Regulamentului aprobat.

Articolul 22. Normarea activității științifico-didactice și de cercetare

- (1) Norma științifico-didactică se constituie din:
  - a) activitatea didactică auditorială (contact direct cu studenții), realizată prin:
    - ore de curs;
    - seminare, lucrări de laborator, lucrări practice, lucrări de proiectare, stagii didactice/clinice și alte forme aprobate de senat;
  - b) activitatea didactică neauditorială, realizată prin:
    - conducerea stagiilor de practică;
    - conducerea proiectelor sau tezelor de licență, de master, de doctorat;
    - monitorizarea activității individuale a studenților;
    - activități de evaluare și monitorizare;
    - consultații, ghidare directă a activității individuale a studentului;
    - alte activități prevăzute de regulamentele aprobate;
  - c) activitatea de cercetare și transfer tehnologic, realizată prin:
    - efectuarea cercetărilor științifice;
    - elaborarea de curriculum;
    - elaborarea produselor de program;
    - publicarea articolelor științifice;
    - brevetarea rezultatelor cercetării;
    - elaborarea și editarea monografiilor, culegerilor științifice;
    - realizarea tezelor de doctorat;
    - participarea la proiecte științifice și coordonarea de proiecte științifice;
    - participarea la conferințe științifice;

- alte activități prevăzute de regulamentele aprobate;
- d) activitatea metodică, realizată prin:
- pregătirea pentru predarea cursului;
  - elaborarea suporturilor de curs;
  - proiectarea didactică a activităților, inclusiv a celor individuale;
  - elaborarea de curriculum;
  - elaborarea recomandărilor metodice pentru studenți;
  - elaborarea metodologiilor și a testelor de evaluare a rezultatelor academice;
  - conducerea seminarelor metodologice;
  - alte activități prevăzute de regulamentele aprobate.
- (2) Activitatea didactică se cuantifică în ore convenționale în cadrul unei unități de timp, de regulă săptămână, semestru, an.
  - (3) Unitatea de timp pentru curs, seminar, activități de laborator și lucrări practice este de 2 ore convenționale. Ora convențională constituie 45 de minute.
  - (4) Activitățile incluse în norma științifico-didactică se cuantifică în ore convenționale în baza metodologiei aprobate de Senat, în funcție de profil și specializare.
  - (5) Norma didactică anuală a personalului didactic include și ghidarea directă a activității individuale a studentului.
  - (6) În norma didactică a asistentului universitar nu pot fi incluse ore de curs.
  - (7) Suma totală a orelor de muncă dintr-o normă științifico-didactică, realizată prin cumularea activităților, este de 35 de ore astronomice pe săptămână.
  - (8) Senatul stabilește diferențiat norma științifico-didactică, în baza propriei metodologii.
  - (9) Norma didactică poate fi redusă în baza metodologiei aprobate de Senat.
  - (10) Norma de activitate a altor categorii de personal se stabilește în conformitate cu Codul muncii.
  - (11) Personalul de conducere (rector, prorector, decan, șef de departament sau șef de catedră) poate cumula funcții științifico-didactice și științifice în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 23. Evaluarea personalului

- (1) Evaluarea personalului implicat în activitatea didactică și de cercetare face parte din sistemul de asigurare a calității și se realizează periodic în conformitate cu regulamentele aprobate.
- (2) Evaluarea personalului implicat în activitatea didactică și de cercetare se efectuează în funcție de performanțele didactice, performanțele de cercetare, participarea la viața academică, de alte criterii prevăzute în regulamentul aprobat.
- (3) Evaluarea personalului științifico-didactic este realizată de către:
  - e) administrația Universității;
  - f) șeful de departament sau catedră;
  - g) comisia de asigurare a calității;
  - h) colegi și experți;
  - i) studenți;
  - j) alte structuri abilitate.
- (4) Evaluarea personalului științifico-didactic de către studenți este obligatorie.

Articolul 24. Dezvoltarea profesională continuă

- (1) Dezvoltarea profesională continuă a personalului didactic, științifico-didactic, științific și de conducere este obligatorie pe parcursul întregii activități profesionale.
- (2) Dezvoltarea profesională continuă se realizează în baza unor programe de formare profesională acreditate prin:
  - a) stagii de formare profesională în instituții de învățământ și cercetare sau organizații acreditate din țară și de peste hotare;
  - b) participare, ca parteneri, la proiecte educaționale și/sau de cercetare naționale și internaționale;
  - c) participare cu comunicări și/sau lucrări la conferințe, seminare, simpozioane, expoziții internaționale.

- (3) Certificatele obținute în cadrul formării profesionale continue în instituții de învățământ și cercetare acreditate sunt recunoscute de către Universitate prin credite de dezvoltare profesională.

Articolul 25. Obligațiile personalului Universității

- (1) Personalul Universității are următoarele obligații:
- a) să asigure calitatea procesului de învățământ prin respectarea standardelor educaționale de stat și a Curriculumului național;
  - b) să respecte deontologia profesională;
  - c) să respecte drepturile studenților;
  - d) să creeze condiții optime pentru dezvoltarea potențialului individual al studentului;
  - e) să promoveze valorile morale de dreptate, echitate, umanism, patriotism etc.;
  - f) să colaboreze cu familia și comunitatea universitară;
  - g) să îndeplinească obligațiile prevăzute în contractul individual de muncă și în fișa postului și să respecte prevederile legislației în vigoare, Cartei universitare și regulamentelor Universității;
  - h) să asigure securitatea vieții și ocrotirea sănătății studenților în procesul de studii;
  - i) să nu admită tratamente și pedepse degradante, discriminarea sub orice formă și aplicarea niciunei forme de violență fizică sau psihică;
  - j) să informeze studenții despre toate formele de violență și manifestările comportamentale ale acestora, despre persoanele și instituțiile la care se pot adresa atunci când sunt supuși unui act de abuz;
  - k) să discute cu studenții, individual și în grup, despre siguranța/bunăstarea lor emoțională și fizică în familie, Universitate, precum și în alte locuri frecventate de ei;
  - l) să intervină pentru a stopa cazurile de abuz și neglijare a studentului și/sau să solicite ajutor în cazul în care nu poate interveni de sine stătător;
  - m) să comunice imediat despre orice caz suspect sau confirmat de abuz, neglijare, exploatare sau trafic al studentului din partea semenilor sau a adulților;
  - n) să nu facă și să nu admită propagandă șovină, naționalistă, politică, religioasă, militaristă în procesul educațional;
  - o) să nu implice studenții în acțiuni politice (mitinguri, demonstrații, pichetări);
  - p) să asigure confidențialitatea și securitatea informației cu caracter personal, în conformitate cu legislația în domeniul protecției datelor cu caracter personal;
  - q) să își perfecționeze continuu calificarea profesională;
  - r) să nu admită consumul de băuturi alcoolice, substanțe psihotrope și fumatul în spațiul universitar.
- (2) Personalul didactic, științifico-didactic și științific nu poate presta servicii cu plată studenților cu care interacționează direct în grupa academică în cadrul activității didactice.
- (3) Personalului Universității îi este interzisă primirea de bani sau de alte foloase sub orice formă din partea studenților și familiilor acestora.
- (4) Personalul universitar are obligația de a raporta conducerii Universității și organelor abilitate despre cazurile de abuz asupra studenților de care au cunoștință, în conformitate cu legislația în vigoare, iar nerespectarea acestor prevederi constituie abatere disciplinară și se sancționează conform legislației în vigoare.
- (5) Obligațiile personalului universitar în raport cu studenții, părinții și alți angajați sunt prevăzute în Codul moral al Universității.
- (6) Nerespectarea de către personalul universitar a prevederilor Codului moral constituie o încălcare gravă a disciplinei de muncă și a Cartei și se sancționează în conformitate cu prevederile acestuia.

Articolul 26. Drepturile personalului

- (1) Personalul are următoarele drepturi generale:
- a) să aleagă și să fie ales în organele de conducere ale Universității;
  - b) să participe la soluționarea problemelor universitare în conformitate cu Carta universitară și legislația în vigoare;

- c) să se folosească de laboratoare, săli de curs, mijloace tehnice, fonduri de cărți etc. în scopul realizării sarcinilor didactice, științifice și a necesităților spirituale;
  - d) să beneficieze de asigurare cu pensii, concedii, asistență medicală și protecție socială, conform legislației în vigoare;
  - e) să se asocieze în organizații publice apolitice;
  - f) să se folosească de serviciile prestate de către subdiviziunile structurale ale Universității.
- (2) Personalul didactic și cel științific au următoarele drepturi generale:
- a) să aleagă și să elaboreze programele de studii, formele și metodele de predare, manualele și materialele didactice pe care le consideră adecvate pentru realizarea standardelor instructive și educaționale de stat;
  - b) să participe la perfecționarea planurilor și programelor analitice de studii, la elaborarea manualelor, lucrărilor metodice și să efectueze cercetări științifice;
  - c) să comunice liber rezultatele cercetărilor științifice în cadrul universitar și în afara lui și să propună standarde de validare a cunoștințelor;
  - d) să conteste orice decizie a unui organ sau persoană de conducere a Universității, care le lezează drepturile și interesele legitime, în instanțele ierarhic superioare și în cele judecătorești;
  - e) să participe la alegerea democratică a reprezentanților în organele colegiale de conducere ale Universității;
  - f) să beneficieze de concediu cu durata de până la 3 luni cu menținerea salariului pentru elaborarea manualelor, lucrărilor metodice, monografiilor la comanda Senatului și/sau Ministerului Sănătății;
  - g) să beneficieze de concediu, cu sau fără menținerea salariului, pe un termen de până la 3 luni pentru finisarea tezei de doctor;
  - h) să li se acorde concediu de creație pe un termen de până la 6 luni, cu sau fără menținerea salariului, pentru finisarea tezei de doctor habilitat;
  - i) să realizeze una din formele de perfecționare profesională o dată în 3-5 ani;
  - j) să participe la alegerea democratică a reprezentanților în organele administrative și consultative ale Universității.
- (3) Salarizarea personalului universitar se efectuează conform funcției, vechimii în muncă, titlului științific și științifico-didactic, în baza alocărilor financiare de la buget, precum și a surselor extrabugetare în conformitate cu legislația în vigoare.
- (4) Personalul didactic nu poate fi perturbat în timpul desfășurării activității didactice de nici o autoritate universitară sau publică, cu excepția situațiilor de urgență și a procesului de evaluare didactică.
- (5) Înregistrarea audio și/sau video a activității didactice se permite doar cu acordul celui care o desfășoară, iar multiplicarea sub orice formă a înregistrărilor activității didactice de către studenți sau de către alte persoane este permisă numai cu acordul scris al cadrului didactic respectiv.

Articolul 27. Norme de etică și deontologie academică

- (1) Normele de etică și deontologie academică includ un complex de valori, reguli de comportament și relații între membrii comunității universitare, respectarea cărora asigură integritatea academică, funcționarea unui mediu optimal de activitate, promovarea imaginii pozitive a Universității în țară și pe scară internațională.
- (2) În comunitatea universitară fiecare salariat trebuie să respecte următoarele prevederi ale normelor de etică și deontologie:
- a) să nu afecteze pe orice cale independența membrilor comunității;
  - b) să nu susțină și să nu promoveze interese financiare care intră în conflict cu obligațiunile profesionale;
  - c) să manifeste un comportament imparțial fără a oferi tratament preferențial unor persoane sau organizații private;
  - d) să protejeze și să păstreze proprietatea Universității, excluzând folosirea ei pentru activități neautorizate;

- e) să informeze administrația Universității despre orice fraude, acte de corupție, activități abuzive și prejudicii materiale.
- (3) Fiecare membru al comunității trebuie să manifeste următoarele calități:
- a) sinceritate în toate activitățile desfășurate;
  - b) obiectivitate în realizarea procesului de studii, efectuarea cercetărilor, analizei și interpretării datelor;
  - c) integritate în toate activitățile;
  - d) atitudine grijulie față de membrii comunității;
  - e) generozitate, împărtășind ideile, rezultatele, resursele cu colegii;
  - f) receptivitate la critică și idei noi;
  - g) respectarea proprietății intelectuale: să nu folosească date, metode și rezultate nepublicate fără permisiune și să nu plagieze;
  - h) respectarea confidențialității cu privire la datele personale despre membrii comunității, starea sănătății pacienților tratați în clinicile universitare;
  - i) responsabilitate socială în promovarea principiilor de echitate socială;
  - j) legalitate prin respectarea legilor, regulamentelor și normelor instituționale.
- (4) Personalul didactic, științifico-didactic și științific va respecta următoarele angajamente în relație cu studenții:
- a) asigurarea activității independente a studentului de a învăța;
  - b) respectarea diferitor opinii ale studenților;
  - c) excluderea activităților intenționate de a crea obstacole în soluționarea unor probleme relevante pentru progresul studentului;
  - d) îndeplinirea eforturilor necesare pentru protejarea studentului de condiții dăunătoare pentru studii, sănătate și securitate;
  - e) neexpunerea studentului la situații de conflict și discriminare;
  - f) eliminarea acțiunilor de a crea obstacole studentului pentru participarea în anumite programe de studii și cercetare;
  - g) excluderea acțiunilor de acordare a unor avantaje pentru studenți bazate pe rasă, naționalitate, gen, statutul matrimonial, viziunea politică, nivelul social sau cultural.
- (5) Personalul didactic, științifico-didactic și cel științific vor respecta următoarele angajamente în relațiile cu colegii:
- a) nu vor face declarații false cu privire la competența și calificarea unui candidat pentru deținerea unei funcții științifico-didactice;
  - b) nu vor susține activitatea educațională neautorizată;
  - c) nu vor divulga informații despre activitatea colegilor, care contravin legislației în vigoare;
  - d) nu vor accepta sume bănești, cadouri sau favoruri care pot influența o decizie sau o activitate profesională;
  - e) nu vor face cu bună știință orice declarație falsă sau jignitoare despre coleg.

Articolul 28. Incompatibilități și conflicte de interese

- (1) Incompatibilitatea reprezintă interdicția de a exista raporturi ierarhice directe între personalul universitar care ocupă o funcție de conducere și soții, afinii sau rudele până la gradul al III-lea inclusiv.
- (2) Conflictul de interese reprezintă o situație concretă sau posibilă, în care un angajat al Universității sau o persoană juridică, la care acesta este asociat sau acționar, are interese personale ori patrimoniale contrare sau neloiale Universității, exercitate astfel încât să influențeze negativ realizarea obiectivă a atribuțiilor funcției ocupate sau să afecteze votul în cadrul organelor colegiale de conducere.
- (3) Persoanele care dețin funcții de conducere nu pot participa la evaluarea soților, afinilor sau rudelor până la gradul al III-lea inclusiv.
- (4) Rectorul, prorectorii, decanii, prodecanii, șefii de catedre și subdiviziuni și/sau soțul/soția, afini sau rude până la gradul al III-lea într-o funcție aflată în subordonarea și coordonarea directă a acestor funcții, au la dispoziție 30 de zile calendaristice pentru ieșirea din incompatibilitate.

- (5) Nu pot să facă parte din comunitatea universitară persoanele care, prin orice mijloace, au afectat prestigiul și buna funcționare a Universității, precum și persoanele, care au avut calitatea de titulari ai Universității, dar au fost excluși din această comunitate din aceleași motive.
- (6) Personalul universitar este în conflict de interese dacă se află în una dintre următoarele situații:
  - a) este chemat să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice și juridice, cu care are relații cu caracter patrimonial;
  - b) este chemat să examineze cereri să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice, care sunt soțul/soția, afini sau rude până la gradul al III-lea inclusiv.
  - c) participă în cadrul aceleiași comisii sau aceluiași organ colegial de conducere, constituite conform legii, cu alte persoane, care au calitatea de soț, afin sau rudă până la gradul al III-lea inclusiv;
  - d) interesele sale patrimoniale, ale soțului, afinelor sau rudelor sale până la gradul al III-lea inclusiv pot influența deciziile, pe care trebuie să le ia în exercitarea funcției;
  - e) desfășoară activități în cadrul unor comisii de doctorat, de masterat sau de licență, organizate de către alte universități, fără aprobarea Rectorului;
  - f) desfășoară activități ce presupun o conduită neconformă cu etica și deontologia profesională ori aduc prejudicii de imagine Universității, prin propagandă de destructurare instituțională, campanii de dezinformare în mass-media ori alte activități, care pot afecta realizarea misiunii instituției;
  - g) deține funcția de rector, prorector, decan, șef subdiviziune didactică (școală/departament/catedră/disciplină), științifică (școală/centru/laborator), administrativă sau de suport (departament/centru/secție/serviciu), conducător de instituție fondată de Universitate și este membru al unui partid politic.
- (7) În cazul existenței unui conflict de interese, personalul universitar este obligat să se abțină de la examinarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze imediat pe șeful ierarhic subordonat direct ori să informeze președintele organului colegial de conducere despre abținerea sa.
- (8) Conducerea Universității și șefii de subdiviziuni sunt obligați să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a funcțiilor și pentru soluționarea situațiilor.
- (9) Orice persoană poate sesiza, sub semnătură proprie, existența situațiilor de incompatibilitate și conflicte de interese, sesizările anonime nefiind luate în considerare.
- (10) Persoanele care se află în una dintre situațiile de incompatibilitate sau conflict de interese au la dispoziție 30 de zile calendaristice, pentru a ieși din această situație juridică, sub sancțiunea desfacerii contractului individual de muncă.
- (11) Răspunderea publică pentru rezolvarea situațiilor de incompatibilitate și de conflicte de interese revine Senatului, Rectorului și tuturor persoanelor care ocupă funcții de conducere, în subordinea cărora se ivesc situații de incompatibilitate și conflicte de interese.
- (12) Personalul universitar, care ocupă o funcție de conducere, de control, de evaluare ori candidează pentru ocuparea unei astfel de funcții va da o declarație pe propria răspundere referitoare la incompatibilități și conflicte de interese.
- (13) Nu pot deține sau candida pentru ocuparea unei funcții de conducere (rector, prorector, decan, șef subdiviziune didactică (școală/departament/catedră/disciplină), științifică (școală/centru/laborator), administrativă sau de suport (departament/centru/secție/serviciu), conducător de instituție fondată de Universitate:
  - a) persoanele condamnate definitiv pentru săvârșirea unor infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul ori pentru infracțiuni săvârșite cu intenție;
  - b) persoanele care au depășit numărul legal de mandate consecutive;
  - c) persoanele care sunt membri ai unui partid politic.

Capitolul IV.

ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR MEDICAL ȘI FARMACEUTIC

Articolul 29. Organizarea procesului de instruire

- (1) Pentru realizarea procesului de instruire, Universitatea are în structura sa facultăți, institute, școli, departamente, catedre, laboratoare, centre, clinici, unități de prestări servicii și alte structuri, care să faciliteze crearea și transferul de cunoștințe.
- (2) Pentru furnizarea de servicii, precum și în vederea îndeplinirii obiectivelor strategice, Universitatea are în structura sa bibliotecă, centru editorial-poligrafic, muzeu, unități de agrement, sportive, sociale, precum și servicii tehnico-administrative.
- (3) În cadrul Universității facultatea este unitatea funcțională care elaborează și gestionează programele de studii.
- (4) În cadrul facultăților departamentul/catedra este unitatea funcțională care asigură producerea, transmiterea și valorificarea cunoștințelor în unul sau mai multe domenii înrudite de formare profesională, stimulând și susținând cercetarea științifică.
- (5) Conducerea executivă a facultății este exercitată de decan, care este ales și numit în funcție conform Regulamentului aprobat.
- (6) Atribuțiile și obligațiile decanului sunt stabilite în fișa postului.
- (7) Departamentul/catedra este unitatea academică de bază a Universității, în care se realizează activitatea didactică și de cercetare științifică.
- (8) Conducerea executivă a departamentului/catedrei este realizată de șeful subdiviziunii, care este ales pe un termen de cinci ani, în conformitate cu Regulamentul aprobat.
- (9) Organizarea și desfășurarea activității departamentului/catedrei este prevăzută în Regulamentul aprobat de Senat.
- (10) Atribuțiile și obligațiile șefului departamentului/catedrei sunt stipulate în fișa postului.

Articolul 30. Studiile superioare integrate

- (1) Programele de studii superioare integrate în medicină și farmacie se organizează în exclusivitate ca învățământ cu frecvență, cu durata de 4-6 ani, pentru fiecare semestru alocându-se câte 30 de credite de studii transferabile.
- (2) Programele de studii superioare integrate în medicină și farmacie corespund nivelului 7 din Clasificarea Internațională Standard a Educației (ISCED).
- (3) Admiterea în programele de studii superioare integrate în medicină și farmacie se face în baza diplomei de bacalaureat, prin concurs, conform Regulamentului aprobat în modul stabilit.
- (4) Procesul de instruire în Universitate se organizează și se desfășoară conform prevederilor Regulamentelor aprobate de Senat.
- (5) Structura anului universitar se aprobă de către Senat în conformitate cu prevederile legale în vigoare.
- (6) Conținutul învățământului în Universitate este determinat de programele, planurile de studii și analitice, aprobate de Senat, prin coordonare cu Ministerul Sănătății și Ministerul Educației.
- (7) Planul de învățământ este elaborat la nivelul facultății și aprobat de Senat și contribuie la obținerea calificării precizând totalitatea disciplinelor parcurse în cadrul unui program de studii.
- (8) Curriculumul la disciplină este elaborat la nivelul departamentului/catedrei, precizează finalitățile, conținutul și modul de finalizare a unei discipline din planul de învățământ și se stabilește înainte de începerea fiecărui an universitar.
- (9) Planul de stat de pregătire a medicilor și farmaciștilor se stabilește anual de către Guvern, în funcție de necesitățile de specialiști pe piața muncii, finanțarea din bugetul de stat fiind asigurată de către fondator.
- (10) Instruirea în Universitate se realizează în limba română, precum și în alte limbi moderne de studii, în concordanță cu standardele educaționale de stat.
- (11) Studenții străini, analogic celor autohtoni, sunt incluși în serii și grupe speciale cu instruirea la solicitare în limbile română, rusă, franceză și engleză.
- (12) Începând cu anul IV, studiile în cadrul Universității se desfășoară exclusiv în limba română.

- (13) Programele de studii superioare integrate se finalizează cu susținerea examenului de absolvire și cu eliberarea diplomei de licență în medicină sau în farmacie.
- (14) Absolvenții programelor de studii superioare integrate depun jurământul medicului și farmacistului în mod solemn, în prezența membrilor comunității universitare, reprezentanților administrațiilor publice centrale și locale, asociațiilor profesionale medicale.

Articolul 31. Studiile superioare de masterat

- (1) Studiile superioare de masterat au drept obiectiv obținerea competențelor academice și/sau profesionale specifice, inclusiv competențe manageriale, de cercetare, dezvoltare și inovare.
- (2) Admiterea la studiile superioare de master se organizează pe bază de concurs în conformitate cu prevederile regulamentului aprobat.
- (3) Studiile superioare de master se finalizează cu susținerea publică a tezei/proiectului de master și cu eliberarea diplomei de studii superioare de master.

Articolul 32. Studiile superioare de doctorat

- (1) Programele de studii superioare de doctorat se desfășoară în cadrul Școlii doctorale, constituită inclusiv cu participarea organizațiilor din sfera științei și inovării, care activează în baza Regulamentului aprobat în modul stabilit.
- (2) Organizarea și desfășurarea studiilor superioare de doctorat se efectuează conform regulamentului aprobat de Guvern.

Articolul 33. Contractele de studii

- (1) Studenții, studenții-masteranzi și studenții-doctoranzi admiși la studii încheie contracte de instruire aprobate în modul stabilit.
- (2) Contractele de studii prevăd obiectul contractului, drepturile și obligațiile părților, taxa pentru studii, precum și alte reglementări conform legislației.
- (3) Contractele de studii cu studenții străini includ prevederi suplimentare cu privire la respectarea actelor legislative, care reglementează șederea străinilor în Republica Moldova.

Articolul 34. Participarea studenților în managementul universitar

- (1) În Universitate se pot constitui organe de autogovernanță ale studenților, care funcționează în conformitate cu actele normative în vigoare și cu regulamentele aprobate.
- (2) Studenții sunt reprezentați în Senat și în Consiliile facultăților în proporție de 1/4 din numărul total al membrilor acestor organe.
- (3) Studenții participă în mod obligatoriu la evaluarea personalului implicat în activitatea didactică și de cercetare conform Regulamentului stabilit.

Articolul 35. Protecția socială a studenților

- (1) Studenții beneficiază de bursă în modul stabilit și sunt asigurați cu loc de trai în cămine după posibilitățile Universității, conform Regulamentului aprobat.
- (2) Studenții care au performanțe în învățământ, în activitatea de cercetare și în alte activități sociale pot obține burse de merit.
- (3) Studenții beneficiază de asistență socială și medicală în condițiile legislației în vigoare.
- (4) Studenții admiși la studii în bază de contract cu performanțe deosebite pot fi transferați la studii cu finanțare din bugetul de stat, conform Regulamentului aprobat.
- (5) Studenții străini cu performanțe deosebite pot beneficia de reducerea taxei de studii conform Regulamentului aprobat.
- (6) Universitatea oferă suport studenților pentru participare la congrese, simpozioane, în proiecte internaționale, la competiții sportive, manifestări culturale etc.
- (7) În caz de incapacitate de continuare a studiilor din motive de sănătate sau din alte motive justificate, studenții au dreptul la concediu academic, conform Regulamentelor aprobate.

Articolul 36. Drepturile și obligațiile studenților

- (1) Studenții au următoarele drepturi:
  - a) să aleagă și să fie aleși în organele de conducere ale Universității;
  - b) să participe la soluționarea celor mai stringente probleme ale activității Universității și ale vieții studentești;

- c) să-și facă studiile la specialitatea aleasă în baza bugetului de stat sau prin contract cu plată;
  - d) să facă studii conform unui plan individual și conform Regulamentului în vigoare;
  - e) să participe la activitatea de cercetare științifică;
  - f) să participe la conferințe științifice naționale și internaționale;
  - g) să utilizeze spațiile de studii și utilajul, biblioteca, baza sportivă și alte localuri pentru activitatea culturală și publică;
  - h) să fie asigurați cu asistență medicală în conformitate cu legislația în vigoare;
  - i) să-și expună liber opiniile, convingerile, ideile;
  - j) să beneficieze de serviciile prestate în cantinele și bufetele Universității;
  - k) să fie asigurați, în condițiile legii, cu manuale, alimentație, servicii de transport, cămin;
  - l) să beneficieze, în condițiile legii, de bursă, al cărei quantum se stabilește de Guvern;
  - m) să își expună liber opiniile, convingerile și ideile;
  - n) să aibă acces la informație;
  - o) să participe la evaluarea și promovarea calității învățământului, în condițiile prevăzute de regulamentele aprobate;
  - p) să participe la proiecte și/sau programe naționale și/sau internaționale de mobilitate academică;
  - q) să își revendice drepturile legale, să constituie asociații sau organizații care au drept scop apărarea intereselor lor și să adere la acestea, în conformitate cu legislația în vigoare;
  - r) să beneficieze de garanțiile și facilitățile prevăzute de legislație pentru persoanele care îmbină munca cu studiile în cazul în care sunt încadrate în câmpul muncii.
- (2) Studenții au următoarele obligații:
- a) să obțină cunoștințe teoretice, deprinderi practice și metodice de investigații în domeniul specialității alese;
  - b) să îndeplinească în termene stabilite toate tipurile de lucrări prevăzute de planurile de studii și de programele respective;
  - c) să manifeste o atitudine responsabilă față de patrimoniul Universității, să tindă permanent spre un înalt nivel de cultură generală, desăvârșire fizică și morală;
  - d) să respecte legislația în vigoare a Republicii Moldova, prezenta Cartă, Regulamentul intern al Universității, Codul moral, Regulamentul de funcționare a căminelor Universității, alte regulamente ale Universității;
  - e) să manifeste un comportament civilizată, să respecte normele de conviețuire în comunitatea academică, să nu fumeze în spațiul universitar.
- (3) Studenții care nu respectă prevederile actelor normative în vigoare și/sau ale actelor interne ale Universității sunt pasibili de sancționare, în funcție de gravitatea faptei, conform actelor interne ale Universității, inclusiv prin exmatriculare.

Articolul 37. Actele de studii

- (1) Actele de studii eliberate de Universitate sunt documente oficiale, cu regim special, care confirmă studiile efectuate, titlurile sau calificările obținute.
- (2) În cazul programelor de studii organizate în comun cu o altă universitate, actele de studii se eliberează în concordanță cu reglementările naționale și cu prevederile acordurilor interinstituționale.

Articolul 38. Finalitățile educaționale

- (1) Învățământul superior medical și farmaceutic are ca finalitate principală formarea unui caracter integru și dezvoltarea unui sistem de competențe care include cunoștințe, abilități, atitudini și valori ce permit participarea activă a specialistului la viața socială și economică.
- (2) Învățământul superior medical și farmaceutic urmărește formarea următoarelor competențe-cheie: profesionale, conform standardelor educaționale naționale și internaționale; de comunicare în limbile română, engleză, franceză, germană; digitale; de învăț să înveți; sociale și civice; competențe antreprenoriale și spirit de inițiativă; competențe de exprimare culturală și de conștientizare a valorilor culturale.

Capitolul V.
REZIDENȚIATUL, SECUNDARIATUL CLINIC
ȘI EDUCAȚIA CONTINUĂ

Articolul 39. Rezidențiatul

- (1) Rezidențiatul se organizează cu durată de 2-5 ani și are ca obiectiv formarea profesională obligatorie a medicilor și farmaciștilor pe specialități.
- (2) Organizarea și desfășurarea studiilor de rezidențiat se efectuează conform regulamentelor aprobate de către Senat, în baza reglementărilor legislative și normative în vigoare.
- (3) Studiile în rezidențiat se finalizează cu susținerea examenului de absolvire și cu eliberarea diplomei de medic specialist.

Articolul 40. Secundariatul clinic

- (1) Secundariatul clinic se organizează cu durată de 2 ani și are ca obiectiv formarea profesională aprofundată a medicilor specialiști.
- (2) Organizarea și desfășurarea studiilor de secundariat clinic se efectuează conform regulamentului aprobat de către Senat, în baza reglementărilor legislative și normative în vigoare.
- (3) Secundariatul clinic se finalizează cu susținerea examenului de absolvire și cu eliberarea unui certificat care conferă dreptul de a desfășura activitate practică independentă conform calificării obținute.

Articolul 41. Educația continuă

- (1) Educația continuă în domeniul medical/farmaceutic este obligatorie pe parcursul întregii activități profesionale și se organizează sub diverse forme de instruire.
- (2) Educația continuă a medicilor/farmaciștilor se realizează în diverse tematici, durate și forme de instruire (în teritoriu, în module, intensive, cu frecvență redusă, la distanță etc.), conform programului aprobat anual de Ministerul Sănătății.
- (3) Instruirea în cadrul educației continue a medicilor/farmaciștilor se efectuează în bază de contract, conform tarifelor în vigoare.
- (4) Pe parcursul instruirii medicii/farmaciștii audienți pot fi asigurați cu cămin, în limita locurilor disponibile, cu achitarea taxei de către medicul/farmacistul audient sau instituția în care activează.
- (5) Instruirea se finalizează cu examen și cu eliberarea certificatului de educație continuă în medicină/farmacie.
- (6) Educația profesională continuă se efectuează în baza unui contract între Universitate și beneficiarul instruirii, aprobat în modul stabilit.

Capitolul VI.
ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ

Articolul 42. Obiectivele specifice

Activitatea științifică și de cercetare în cadrul Universității are următoarele obiective specifice:

- a) producerea de cunoștințe și formarea profesională a medicilor și farmaciștilor de înaltă calificare;
- b) ajustarea și implementarea standardelor internaționale în domeniul cercetării științifice;
- c) eficientizarea managementului cercetării științifice în Universitate;
- d) sporirea calității și competitivității cercetării științifice;
- e) valorificarea, promovarea și diseminarea rezultatelor științifice;
- f) motivarea, susținerea și dezvoltarea potențialului uman în cercetarea științifică.

Articolul 43. Organizarea cercetării științifice

- (1) Cercetările științifice și alte activități creative în Universitate se realizează conform planurilor tematice aprobate de Consiliul Științific și Consiliile facultăților.

- (2) Modul de organizare și desfășurare a cercetării științifice în Universitate se reglementează prin prezenta Cartă, prin regulamentele de organizare și funcționare a Școlii doctorale, a programelor de studii superioare de doctorat, aprobate de Senat, și prin alte acte normative.
- (3) Activitățile de cercetare, dezvoltare și inovare se efectuează în cadrul catedrelor, departamentelor, laboratoarelor, centrelor științifice și altor unități proprii și/sau în parteneriat cu alte instituții, agenți economici sau autorități publice.
- (4) Programele de studii superioare de doctorat se organizează în cadrul Școlii doctorale, în conformitate cu prevederile Regulamentului aprobat în modul stabilit.
- (5) În cadrul Universității se desfășoară programe de postdoctorat care asigură un cadru instituțional pentru aprofundarea și extinderea experiențelor de cercetare, dobândite de cercetători în cadrul studiilor universitare de doctorat, conform Regulamentului aprobat în modul stabilit.

Articolul 44. Finanțarea cercetărilor științifice

- (1) Cercetările științifice sunt finanțate din contul:
  - a) bugetului de stat pentru realizarea cercetărilor fundamentale și aplicative, în bază de concurs organizat de autoritatea națională pentru cercetare, dezvoltare și inovare sau/și la comandă de stat, în baza relațiilor contractuale, prin includerea în programe ramurale, interramurale, naționale, prin încadrarea în proiecte de cercetare instituționale, transfer tehnologic, programe de stat, granturi, precum și în baza criteriilor de calitate și performanță, prin mecanisme distincte, stabilite printr-un regulament aprobat de Guvern, și din alte surse legal constituite;
  - b) ministerelor, asociațiilor și altor organizații de ramură;
  - c) proiectelor de cercetare finanțate prin contract cu beneficiarii;
  - d) granturilor și programelor internaționale;
  - e) mijloacelor acumulate în urma activității de acordare a serviciilor contra plată;
  - f) investițiilor, donațiilor, mijloacelor de binefacere, fondurilor etc.;
  - g) persoanelor particulare, inclusiv celor străine, în bază de relații contractuale.
- (2) Pentru activitățile de cercetare desfășurate, Universitatea poate beneficia de finanțare acordată, prin concurs, în baza evaluării relevanței internaționale și a impactului economic și social al rezultatelor obținute. Condițiile concursului, metodologia evaluării relevanței internaționale și a impactului economic și social, inclusiv volumul finanțării instituționale, se stabilesc de autoritatea națională pentru cercetare, dezvoltare și inovare și se aprobă de Guvern.

Articolul 45. Suportul cercetărilor științifice

Universitatea susține și promovează:

- a) dezvoltarea competitivității în sfera științei, încurajează concurența, apariția diverselor școli științifice și realizează aplicarea în practică a rezultatelor cercetărilor științifice conform legislației în vigoare;
- b) activitatea editorială, organizarea congreselor, conferințelor și simpozioanelor științifice la nivel național și internațional;
- c) activitatea asociațiilor științifice, munca cărora contribuie la dezvoltarea științifică și culturală a Republicii Moldova;
- d) activitatea de cercetare a studenților și favorizează organizarea forurilor științifice naționale și internaționale studentești.

Articolul 46. Proprietatea intelectuală

- (1) Universitatea este deținătoare de drept a proprietății intelectuale generate din propria activitate de cercetare finanțată de la bugetul de stat și este autonomă în valorificarea rezultatelor cercetărilor științifice.
- (2) Universitatea asigură o recompensă autorilor rezultatelor de cercetare care au devenit obiect al dreptului de proprietate intelectuală cu cel puțin 15% din veniturile obținute prin comercializarea acestora.

Capitolul VII. ACTIVITATEA CLINICĂ

Articolul 47. Obiective specifice

Activitatea clinică în cadrul Universității are următoarele obiective specifice:

- a) dezvoltarea și fortificarea managementului serviciilor de asistență medicală în clinicile universitare;
- b) formarea abilităților practice ale studenților și rezidenților în domeniul activității clinice conform standardelor educaționale;
- c) acordarea asistenței consultative și metodice instituțiilor medicale ale sistemului de sănătate;
- d) participarea Universității în modernizarea asistenței medicale spitalicești și sectorului de asistență medicală primară;
- e) asigurarea echipelor de personal medical (personal didactic, studenți, medici rezidenți și secundari clinici) pentru acordarea asistenței medicale la solicitarea Ministerului Sănătății.

Articolul 48. Realizarea activităților clinice

- (1) Baza clinică universitară este constituită din clinici, centre, institute, spitale universitare și alte tipuri de subdiviziuni și instituții.
- (2) Activitatea clinică a personalului Universității se realizează în cadrul clinicilor universitare, fondate de Ministerul Sănătății, în corespundere cu legislația în vigoare.
- (3) Salariații catedrelor clinice, laboratoarelor științifice organizează acordarea asistenței medicale spitalicești și consultative înalt calificate (specializate) în cadrul secțiilor curative ale instituțiilor medicale și sociale prin participarea beneficiarilor de instruire în procesul curativ, în efectuarea investigațiilor clinice și intervențiilor chirurgicale, la conferințele matinale și morfopatologice, prin efectuarea vizitelor și consiliilor medicale, elaborarea și implementarea metodelor noi de diagnostic și tratament, recuperare medicală și profilaxie.
- (4) Salariații catedrelor medico-biologice exercită funcția de consultant clinic și metodic în subdiviziunile paraclinice de profil ale instituțiilor medicale și sociale.
- (5) Activitatea clinică este o parte componentă indispensabilă a muncii personalului științifico-didactic al catedrelor preclinice și clinice ale Universității și remunerarea se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.
- (6) Dirijarea activității clinice în Universitate este efectuată de către Centrul de management al activității clinice, care își desfășoară activitatea în baza Regulamentului aprobat.

Capitolul VIII. ACTIVITATEA DE COLABORARE INTERNAȚIONALĂ

Articolul 49. Cadrul normativ

- (1) Colaborarea internațională se efectuează în conformitate cu prevederile Codului Educației, altor acte legislative în vigoare ale Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.
- (2) Universitatea are dreptul să stabilească relații directe de colaborare și parteneriat cu instituții de învățământ și științifice, centre și organizații din străinătate.

Articolul 50. Obiectivele colaborării internaționale

- (1) Colaborarea internațională constituie o direcție prioritară de activitate în domeniile dezvoltării instituționale, instruirii și cercetării științifice, inclusiv a cetățenilor din alte țări, promovării Universității pe plan internațional.
- (2) Obiectivele colaborării internaționale includ:
  - a) dezvoltarea relațiilor internaționale reciproc avantajoase în domeniul educațional și de cercetare;
  - b) extinderea și diversificarea implementării programelor internaționale de dezvoltare a învățământului superior medical și a activității științifice pe baza proiectelor educaționale, de mobilitate și de schimb academic, de cercetare și a parteneriatelor, susținute de Comisia Europeană, OMS și alte organizații internaționale donatoare;

- c) internaționalizarea procesului de instruire, inclusiv realizarea parțială a studiilor de rezidențiat în spitale din străinătate, realizarea cercetărilor științifice comune și susținerea tezelor de doctorat în cotutelă;
- d) participarea Universității pe piața educațională și perfecționarea procesului de instruire a studenților din alte țări;
- e) dezvoltarea cooperării cu absolvenții Universității și cu instituțiile din străinătate în care ei activează;
- f) organizarea parteneriatelor, Centrelor Internaționale de instruire clinică pentru rezidenți, orientate spre adoptarea standardelor și protocoalelor de tratament, renovarea echipamentului și tehnologiilor, ajustarea procesului de formare a specialiștilor la standardele europene;
- g) evaluarea activității și acreditarea internațională a unor programe de studii, subdiviziuni didactice și/sau științifice.

Capitolul IX.

VALORIFICAREA PROPRIETĂȚII INTELLECTUALE

Articolul 51. Asigurarea valorificării drepturilor de proprietate intelectuală

În cadrul Universității sunt create condițiile necesare și este asigurată valorificarea drepturilor de proprietate intelectuală conform legislației în vigoare.

Articolul 52. Obiectivele specifice

Obiectivele principale ale valorificării proprietății intelectuale sunt:

- a) favorizarea cercetării cu impact-factor și a cercetării aplicative;
- b) sprijinirea difuziei rezultatelor cercetării personalului universitar;
- c) susținerea absorbției rezultatelor cercetării;
- d) stimularea cercetării academice;
- e) promovarea invențiilor brevetabile;
- f) intensificarea comercializării rezultatelor cercetării academice;
- g) stimularea activității de consultanță universitară acordată sectorului economico-social;
- h) oferirea sprijinului universitar pentru dezvoltarea start-up-urilor, bazate pe tehnologie avansată.

Articolul 53. Protecția drepturilor de proprietate intelectuală

- (1) Protecția drepturilor de proprietate intelectuală a salariaților asupra rezultatelor creației științifice este garantată și se asigură în conformitate cu prevederile prezentei Carte universitare și cu legislația în vigoare.
- (2) Universitatea promovează suportul și serviciile menite să creeze mediul optim favorabil creației și transpunerii practice a proprietății intelectuale.

Capitolul X.

FINANȚAREA, RESURSELE ȘI PATRIMONIUL

Articolul 54. Finanțarea de la bugetul de stat

- (1) Universitatea este o unitate cu autonomie financiară nonprofit, care activează în condiții de autogestiune, în baza prevederilor Regulamentului cu privire la modul de funcționare a instituțiilor de învățământ superior de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.983 din 22 decembrie 2012 și a devizului aprobat.
- (2) Sursa prioritară de finanțare a Universității o constituie transferurile mijloacelor bănești de la bugetul de stat efectuate de Ministerul Finanțelor, în conformitate cu formula de alocare propusă anual de Ministerul Educației și aprobată de Guvern.

Articolul 55. Alte surse de finanțare

Universitatea poate beneficia și de alte surse de finanțare provenite din:

- a) prestarea contra plată a serviciilor educaționale, de cercetare și de transfer tehnologic, în condițiile legii;
- b) comercializarea articolelor confecționate în procesul de studii (în gospodării didactice, ateliere experimentale etc.);

- c) prestarea serviciilor editorial-tipografice și livrarea producției tipografice periodice;
- d) livrarea șobolanilor, șoarecilor, iepurilor și altor animale în scopuri experimentale;
- e) livrarea plantelor medicinale și altor bunuri;
- f) darea în locațiune și arendă a bunurilor mobile și imobile;
- g) granturi, sponsorizări, donații, proiecte și programe de dezvoltare;
- h) susținerea de către asociații profesionale, de patronate și autorități tutelare în conformitate cu legislația în vigoare;
- i) activitatea sportivă și de întremare a sănătății;
- j) comercializarea maculaturii și deșeurilor, în urma trecerii la pierderi a literaturii excluse din biblioteci și a inventarului gospodăresc de lemnărie uzat, și a altor bunuri;
- k) prestarea serviciilor comunale aferente încăperilor acordate în locațiune;
- l) prestarea serviciilor la tehnica de multiplicare;
- m) perfectarea și eliberarea documentelor de studii și a duplicatelor acestora;
- n) livrarea documentelor de tender;
- o) prestarea serviciilor medicale;
- p) prestarea serviciilor de consultanță și a altor tipuri de servicii;
- q) activitatea farmaceutică;
- r) activitatea de producție a subdiviziunilor Universității;
- s) prestarea serviciilor de către subdiviziunile Universității;
- t) alte venituri ce nu contravin legislației în vigoare.

Articolul 56. Modalitățile de finanțare și gestiune financiară

- (1) Finanțarea bugetară a învățământului superior medical și farmaceutic se realizează prin finanțare-standard: cost standard per student și coeficient de ajustare.
- (2) Educația continuă a medicilor și farmaciștilor se realizează în regim de autogestiune financiar-economică, în conformitate cu legislația în vigoare.
- (3) Veniturile obținute de Universitate din prestarea contra plată a serviciilor educaționale sunt intangibile și se folosesc exclusiv pentru dezvoltarea Universității.
- (4) Persoanele fizice și juridice au dreptul să sprijine din mijloacele proprii, în condițiile legii, dezvoltarea bazei materiale a Universității și să acopere cheltuielile de formare profesională inițială și continuă a cadrelor didactice.
- (5) Relațiile dintre Universitate și persoanele fizice sau juridice se reglementează printr-un contract, în care sunt specificate drepturile și obligațiile părților, durata studiilor și mărimea taxei de studii.
- (6) Veniturile Universității, obținute exclusiv din activitatea de antreprenariat, sunt acumulate și administrate separat de alte venituri.

Articolul 57. Calcularea mijloacelor bugetare pentru serviciile educaționale

- (1) Baza de calcul a mijloacelor, prevăzute în Legea bugetului de stat pentru serviciile educaționale, oferite de Universitate în vederea realizării planului de stat de pregătire a cadrelor de specialitate, o constituie volumul alocațiilor aprobate în anul precedent, ajustate la implicațiile financiare în conformitate cu politicile aprobate în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu din anul precedent și alți factori, ce influențează volumul cheltuielilor, comanda de stat și cheltuielile pentru măsuri de politici noi.
- (2) Pentru ajustarea cheltuielilor bugetului de stat la Planul (Comanda de Stat) de pregătire a cadrelor de specialitate, pentru anul de elaborare a bugetului se utilizează numărul mediu al studenților ciclurilor I și II, studii integrate, rezidenților, medicilor secundari clinici, doctoranzilor și costul mediu total per student. Pentru determinarea costului mediu total per student se utilizează datele privind numărul mediu de studenți ai ciclurilor I și II, studii integrate, rezidenți, medici secundari clinici, doctoranzi, de la învățământul de zi și cu frecvență redusă, corelat cu coeficientul 0,4 din raportul anual privind efectivul de studenți pentru doi ani anteriori anului de elaborare a proiectului bugetului.
- (3) Costul per student, stabilit de către fondator la repartizarea mijloacelor pe Universitate, include următoarele categorii de consumuri: salariale, care includ cheltuieli pentru remunerarea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală; de achiziționare a mărfurilor, serviciilor și lucrărilor

necesare pentru asigurarea desfășurării procesului educațional/ de cercetare științifică, după caz; procurări de mijloace fixe în scopuri educaționale și de cercetări științifice.

Articolul 58. Gestiunea mijloacelor financiare din contul bugetului de stat

- (1) Mijloacele financiare aprobate prin Legea bugetului de stat pentru serviciile educaționale se gestionează de către fondator prin cont separat deschis în Trezoreria de Stat pentru fiecare nivel de învățământ. Relațiile dintre fondator și Universitate se reglementează de legislație, precum și de contractul încheiat între ei, în care sunt stipulate obligațiile și responsabilitățile părților, de alocare a mijloacelor financiare pentru serviciile educaționale acordate.
- (2) Mijloacele financiare din contul bugetului de stat pentru serviciile educaționale acordate de Universitate, conform contractelor pentru realizarea Planului (Comenzii de Stat) de pregătire a cadrelor de specialitate, încheiate între fondator și Universitate, se alocă pentru anul financiar cu repartizarea pe lunile anului. Mijloacele respective se transferă lunar la contul bancar al Universității de către fondator. Costurile de instruire se calculează conform normelor în vigoare.
- (3) Activitățile de cercetare științifică cu finanțare de la bugetul de stat, mijloacele sunt finanțate în baza programelor și proiectelor obținute prin concurs în modul stabilit.

Articolul 59. Elaborarea și aprobarea bugetului anual al Universității

- (1) Devizul Universității privind veniturile și cheltuielile se elaborează anual, în baza surselor prognozate de venituri și cheltuieli cu respectarea obligatorie a echilibrului acestora.
- (2) Proiectul bugetului anual al Universității se discută la comisia pentru dialog social „angajator-salariați” și se aprobă de către Senatul Universității. Raportul privind executarea bugetului anual se prezintă Senatului de către rector în trimestrul I al anului calendaristic următor.

Articolul 60. Facilități financiare

Universitatea beneficiază de scutiri și reduceri la plata impozitelor, a taxelor vamale și a taxelor pe valoarea adăugată, inclusiv la procurarea și importarea pe teritoriul Republicii Moldova a utilajelor, echipamentelor de laborator, a tehnicii de calcul, manualelor și a altor bunuri, necesare pentru asigurarea procesului de instruire și de cercetare, în modul stabilit de legislația în vigoare.

Articolul 61. Utilizarea soldului mijloacelor financiare

Soldul mijloacelor bănești rămase la sfârșitul anului din execuția bugetului prevăzut în contractul instituțional și complementar, precum și fondurile aferente cercetării științifice și veniturile extrabugetare, rămân la dispoziția Universității, fiind incluse în bugetul de venituri și cheltuieli al Universității, fără vărsăminte la bugetul de stat și afectarea alocațiilor de la bugetul de stat pentru anul următor.

Articolul 62. Modul de folosire a mijloacelor provenite din sponsorizări

Sumele bănești sau mijloacele financiare și materiale obținute prin sponsorizări de către membrii comunității universitare pot fi cheltuite numai în strictă conformitate cu prevederile contractelor respective de sponsorizare, în condițiile legii.

Articolul 63. Finanțarea patrimoniului

- (1) Întreținerea patrimoniului Universității se realizează inclusiv din contul resurselor financiare alocate de către fondator.
- (2) Universitatea poate primi utilaj, echipament, mijloace de transport, spații locative și nelocative, terenuri și alte tipuri de bunuri, mijloace financiare pentru acoperirea cheltuielilor la pregătirea și perfecționarea profesională a specialiștilor și pentru alte servicii de la autoritățile administrației publice centrale și locale, agenți economici în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.
- (3) Universitatea posedă dreptul de activitate de antreprenoriat în conformitate cu legislația în vigoare care prevede:
  - a) comercializarea bunurilor;
  - b) prestarea serviciilor;

- c) a fi pătaș cu cotă în activitatea altor instituții (de instruire), organizații și întreprinderi.
- (4) Dezvoltarea bazei tehnico-materiale este realizată din contul mijloacelor bugetare și ale mijloacelor Universității, provenite din surse legale de activitate economico-financiară.
  - (5) În procesul construcțiilor de clădiri, complexe sportive, spații locative, nelocative și cămine, Universitatea este beneficiar.

Articolul 64. Administrarea patrimoniului

- (1) Bunurile imobile, în care Universitatea își desfășoară activitatea, fac parte din domeniul public al statului, celelalte bunuri sunt proprietatea fondatorului, fiind atribuite cu drept de gestiune operativă Universității, iar administrarea acestora se realizează conform legislației în vigoare.
- (2) Bunurile care constituie proprietatea Universității pot fi concesionate în scopuri lucrative sau date în locațiune, arendă și administrare, deciziile fiind luate cu votul a 2/3 din numărul membrilor Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională, inclusiv al reprezentantului Ministerului Finanțelor, cu avizul pozitiv al Senatului, aprobat cu votul a 2/3 din numărul membrilor, în conformitate cu Planul de dezvoltare strategică instituțională.
- (3) Universitatea este în drept să procure din surse proprii, precum și din orice alte surse legale, bunuri imobile și mobile necesare pentru activitățile Universității, bunurile respective reprezentând proprietatea Universității.
- (4) Bunurile imobile aflate în gestiunea Universității se folosesc pentru scopuri educaționale, de cercetare-inovare, dezvoltare, precum și pentru activități afiliate (cămine, cantine, săli de sport etc.), nu pot fi supuse privatizării și se transmit Universității în folosință pe termen nelimitat cu titlu gratuit și cu dreptul de a fi utilizate în mod independent.
- (5) Bunurile aflate în gestiunea Universității nu pot fi folosite în calitate de gaj pentru accesarea creditelor bancare.
- (6) Universitatea poate crea, independent sau în parteneriat, prin decizii ale Consiliului de Dezvoltare Strategică Instituțională cu votul a 2/3 din numărul membrilor, instituții publice de cercetare și inovare, centre experimentale și didactice, clinici universitare, spitale universitare, stațiuni și terenuri didactice, incubatoare de afaceri, cluburi sportive și studiouri de creație, precum și societăți comerciale, prin care să își realizeze misiunea și să valorifice propriile rezultate ale activităților de cercetare și inovare desfășurate.
- (7) Dezvoltarea bazei tehnico-materiale a Universității se asigură din mijloacele proprii, bugetare, alte surse legale provenite din activitate economico-financiară a Universității și alte surse neinterzise de legislația în vigoare.
- (8) Autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și persoane fizice, juridice naționale și internaționale au dreptul, în conformitate cu legislația în vigoare, să transmită Universității bunuri mobile și imobile în proprietate, comodat, locațiune, arendă, în scopuri educaționale.
- (9) Universitatea este scutită de obligația de a repartiza autorităților administrației publice centrale și locale spații locative construite din mijloace proprii.
- (10) Terenurile ce aparțin Universității nu sunt impozabile.
- (11) Înstrăinarea și transmiterea bunurilor imobile ale Universității este efectuată în conformitate cu prezenta Cartă și legislația în vigoare.

Capitolul XI.

CONTABILITATEA ȘI RAPORTAREA FINANCIARĂ

Articolul 65. Politica de contabilitate

Politica de contabilitate a Universității se elaborează în conformitate cu Legea contabilității, standardele naționale de contabilitate, alte acte normative din domeniul contabilității și se aprobă anual prin ordinul rectorului.

Articolul 66. Rapoartele financiare

- (1) Rapoartele financiare și statistice, dările de seamă fiscale se întocmesc și se prezintă în conformitate cu legislația în vigoare.

- (2) Universitatea prezintă rapoarte financiare fondatorului și Ministerului Finanțelor, conform formularelor și procedurilor aprobate.

Capitolul XII. FILIALE, REPREZENTANȚE ȘI CONSORTII

Articolul 67. Constituirea filialelor și reprezentanțelor

- (1) Universitatea are dreptul de a constitui filiale și reprezentanțe, cu drept de a deschide subconturi.
- (2) Universitatea poartă răspundere pentru obligațiunile asumate de filiale și reprezentanțe, iar ultimele poartă răspundere pentru obligațiunile Universității.

Articolul 68. Organizarea consorțiilor

- (1) În scopul asigurării calității, sporirii eficienței, asigurării vizibilității internaționale și concentrării resurselor disponibile, Universitatea, conform legislației în vigoare:
  - a) se poate asocia în consorții cu alte instituții de învățământ superior din țară și de peste hotare;
  - b) poate obține statutul de filială a altor instituții de învățământ superior de peste hotare;
  - c) poate fuziona cu alte instituții de învățământ, formând o singură instituție de învățământ cu statut de persoană juridică.
- (2) Universitatea se poate asocia în consorții și cu organizații de cercetare, dezvoltare, inovare sau de creație artistică, în baza unui contract de parteneriat, conform legislației în vigoare.

Capitolul XIII. REORGANIZAREA ȘI CONTROLUL UNIVERSITĂȚII

Articolul 69. Modalități de reorganizare

Reorganizarea Universității poate fi efectuată prin fuziune (contopire și absorbție), dezmembrare (divizare și separare) sau transformare, în condițiile prevăzute de Codul civil al Republicii Moldova, drepturile și obligațiunile acesteia fiind preluate de succesorul de drept.

Articolul 70. Formele de control

- (1) Controlul corespunderii activității Universității cu scopurile acesteia se exercită de către fondator și organele de administrare ale Universității.
- (2) Controlul respectării standardelor de asigurare a calității revine Ministerului Educației prin intermediul structurilor abilitate în domeniu.
- (3) Controlul respectării disciplinei financiare se efectuează de către organele abilitate cu dreptul de control financiar, în modul stabilit de legislația Republicii Moldova.

Capitolul XIV. DISPOZIȚII FINALE

Articolul 71. Adoptarea Cartei

- (1) Carta a trecut următoarele etape de examinare și aprobare:
  - a) plasarea pe pagina Web a Universității și dezbateri publice;
  - b) examinarea în cadrul catedrelor și consiliilor facultăților;
  - c) avizarea favorabilă a Ministerului Educației și Ministerului Sănătății;
  - d) adoptată de către Senat.
- (2) Carta a intrat în vigoare la data emiterii rezoluției de avizare de către Ministerul Educației.
- (3) Odată cu adoptarea prezentei Carte se abrogă orice prevedere contrară.

Articolul 72. Modificarea Cartei

- (1) Carta poate fi modificată și/sau completată la propunerea consiliilor facultăților, Consiliului de administrație și Consiliului Științific, în baza votului favorabil al unui număr de cel puțin 2/3 din numărul membrilor Senatului.
- (2) În cazul în care legislația în vigoare prevede reglementări ce contravin prezentei Carte, aceasta se va modifica corespunzător actelor normative în vigoare.